

A gazdasági válság vállalati szemmel

Az MKIK GVI és a Kopint-Tárki 2009 tavaszán kérdőíves kutatást folytatott 314 magyarországi vállalkozás körében, melynek célja a gazdasági válság hatásainak feltérképezése, valamint ezen hatások kivédésére tett, illetve tervezett vállalati ellenlépések felmérése volt.

Az adatok alapján elmondható, hogy legnagyobb arányban a közepes méretű, a nyugat-magyarországi székhelyű, az értékesítésük felénél kevesebbet exportáló, a tisztán magyar tulajdonban levő, valamint az építőiparban tevékenykedő vállalatok rendelkeznek banki hitellel. A bankhitelt felvett vállalatok 14%-a beruházási hitellel, 43%-a forgóeszköz-hitellel, 43%-a pedig mindkét típusú hitellel rendelkezik. Döntő többségük (81%-uk) forintban vett fel bankhitelt, 34%-uk euróban, 22%-uk svájci frankban, 2%-uk pedig egyéb valutában.

A kutatás során vizsgált vállalatok körülbelül egyharmada rendelkezett a kérdezés időpontjában banki devizahitellel. Az adatelemzésből azt a következtetést vonhatjuk le, hogy az alkalmazotti létszám növekedésével nő a devizában eladósodott cégek száma. A régiós bontásból az látszik, hogy – a forinthez hasonlóan – a devizahitel is az ország nyugati részében a legelterjedtebb. Gazdasági ágak szerint az látható, hogy devizahitellel leggyakrabban a feldolgozóipar területén tevékenykedő vállalkozások rendelkeznek (37%).

Devizakitettség azon vállalatok esetében áll fenn, melyek rendelkeznek külföldi devizában felvett bankhitellel, de nem exportálnak. Ez mindössze a megkérdezett cégek 9,3%-ára volt igaz, ami a vállalatok óvatos pénzügyi magatartásának a jele.

A pénzügyi fegyelem vizsgálata során az derült ki, hogy legnagyobb arányban a kisebb méretű, a nyugat-magyarországi székhelyű, az értékesítésük felénél kevesebbet exportáló, a tisztán magyar tulajdonban levő, az alacsony árbevételű, valamint az építőiparban tevékenykedő vállalatok körében fordult elő, hogy üzleti partnereiknek vagy az államnak késve fizettek.

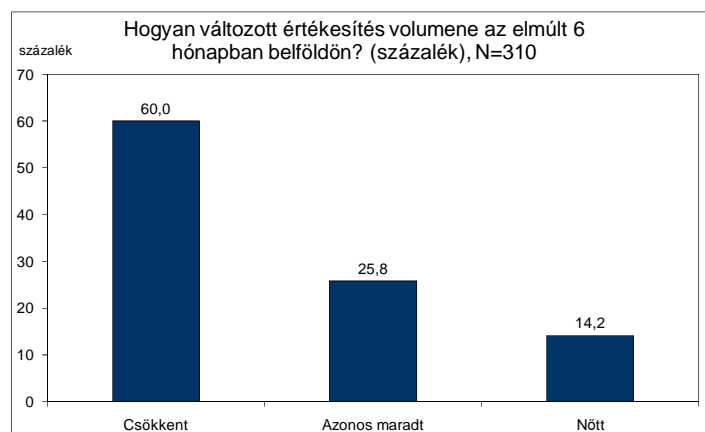
A megkérdezett vállalatok legnagyobb arányban kiadáscsökkentő eszközöket alkalmaztak a válság hatásainak enyhítésére: az általános költségcsökkentés mellett 36%-uk elhalasztotta tervezett beruházásait, közel egyharmaduk nem emelte vagy csökkentette alkalmazottainak bérét, és hasonló arányt tesznek ki azok a cégek, amelyek már leépítettek bizonyos – átmenetileg nélkülözhetőnek tűnő – szolgáltatásokat.

A kutatás

Az MKIK GVI és a Kopint-Tárki 2009 tavaszán kérdőíves kutatást folytatott 314 magyarországi vállalkozás körében, melynek célja a gazdasági válság hatásainak feltérképezése, valamint ezen hatások kivédésére tett, illetve tervezett vállalati ellenlépések felmérése volt. A kutatás során vizsgáltuk a bankhitellel rendelkező és a devizakitettségről beszámoló vállalatok jellemzőit, a vállalkozások pénzügyi fegyelmét, valamint a cégek válságkezelés céljából tett lépéseit.

Bankhitel

A mintát úgy állítottuk össze, hogy a bankhitellel rendelkező cégek országos előfordulásukhoz képest nagyobb arányban (körülbelül 70%) szerepeljenek benne. Erre azért volt szükség, mert vizsgálatunkban kiemelt helyet foglalt el a bankhitellel rendelkező vállalatok helyzetének és reakcióinak vizsgálata. A bankhitelt is figyelembe vevő kvótás mintavételnek köszönhetően megfelelően magas esetszámok álltak

rendelkezésünkre: a minta kb. egyharmadát a hitellel nem rendelkező, másik két harmadát a forint- illetve devizahitellel rendelkező cégek tették ki, amelynek révén összehasonlíthatóvá váltak a különböző háttérű vállalatcsoportok.

A megkérdezett vállalatok válaszai alapján összességében elmondható, hogy legnagyobb arányban a közepes méretű, a nyugat-magyarországi székhelyű, az értékesítésük felénél kevesebbet exportáló, a tisztán magyar tulajdonban levő, valamint az építőiparban tevékenykedő vállalatok rendelkeznek banki hitellel. Az adatelemzés tapasztalatai azt mutatják, hogy a banki hitelt felvett vállalkozások gyakrabban jelezték belföldi értékesítésük volumenének növekedését az elmúlt fél évre vonatkozóan, mint a többi vállalat. A következő fél év beruházási terveivel, valamint az alkalmazottak bérének 2009-es alakulásával kapcsolatban viszont borúlátóbbaknak bizonyultak a hitellel rendelkező cégek. A hitelfelvétel tehát, amely az elmúlt időszakban segítette a cégek növekedését, a közeljövőben már inkább annak gátjává fog válni. Figyelemre méltó azonban, hogy az eladósodott vállalkozások létszámnövekedést és -csökkenést is nagyobb arányban jeleztek, mint a többi vállalat. A hitel ténye tehát önmagában nem határozza meg a vállalatok foglalkoztatással kapcsolatos jövőbeli viselkedését.

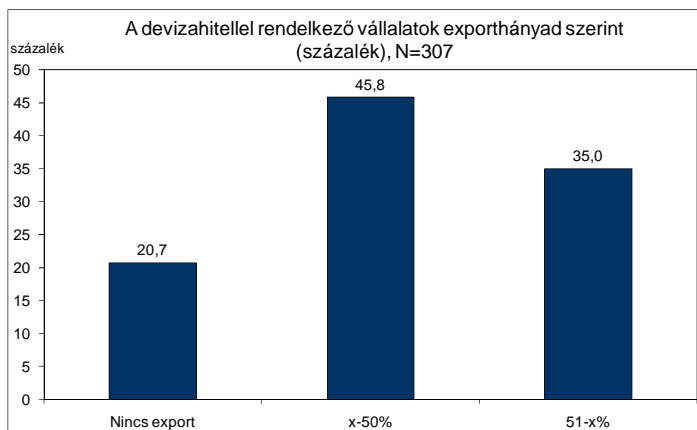
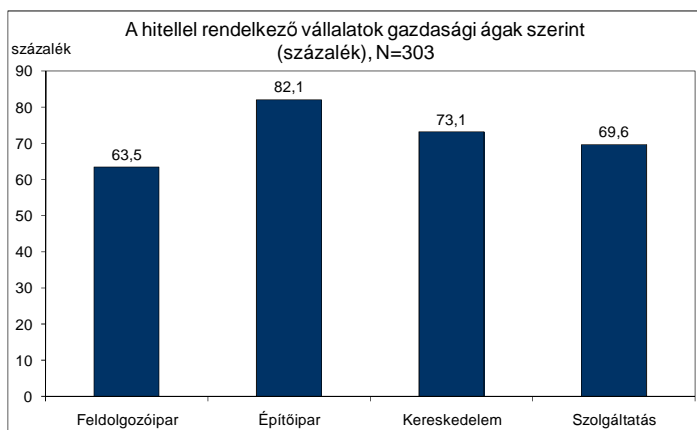
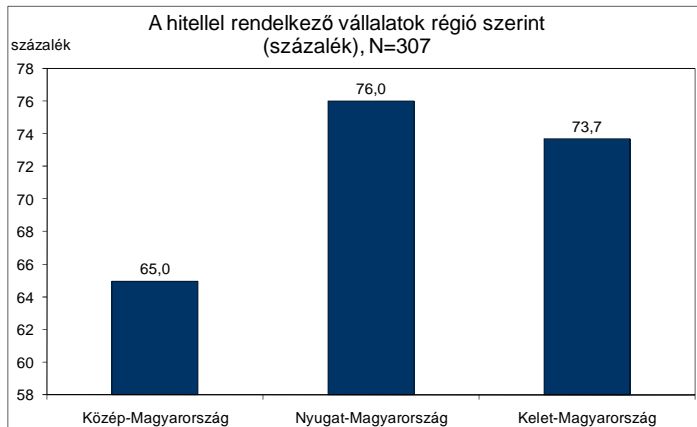
A bankhitelt felvett vállalatok 14%-a beruházási hitellel, 43%-a forgóeszköz-hitellel, 43%-a pedig mindkét típusú hitellel rendelkezik. Döntő többségük (81%-uk) forintban vett fel bankhitelt, 34%-uk euróban, 22%-uk svájci frankban, 2%-uk pedig egyéb valutában.

Devizahitel

A kutatás során vizsgált vállalatok körülbelül egyharmada rendelkezett a kérdéses időpontjában banki devizahitellel.

Az adatelemzésből azt a következtetést vonhatjuk le, hogy az alkalmazotti létszám növekedésével nő a devizában eladósodott cégek száma: a 20 fő alattiak negyede, a 250 fő felettieknek pedig 37%-a számolt be devizában felvett bankhitelről.

A régiós bontásból az látszik, hogy – a forinthitelhez hasonlóan – a devizahitel is az ország nyugati részében a legelterjedtebb: a nyugat-magyarországi régióban található cégek körülbelül 40%-a jelezte, hogy vett fel devizában bankhitelt. Az exporthányad szerinti bontásból látható, hogy az értékesítésük kevesebb, mint felét exportáló cégek adósodtak el a leggyakrabban devizában (46%). A hazai piacra termelőknél 21%, a döntően exportálók esetében pedig 35% jelezte ezt. Gazdasági ágak szerint az látható, hogy devizahitellel leggyakrabban a feldolgozóipar területén tevékenykedő vállalkozások rendelkeznek (37%). Az is megfigyelhető,

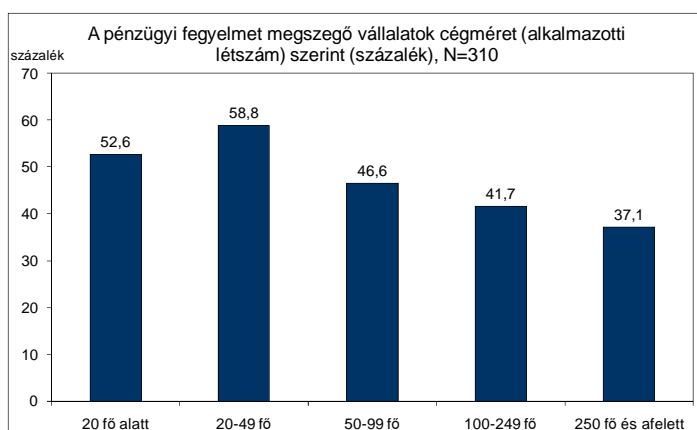
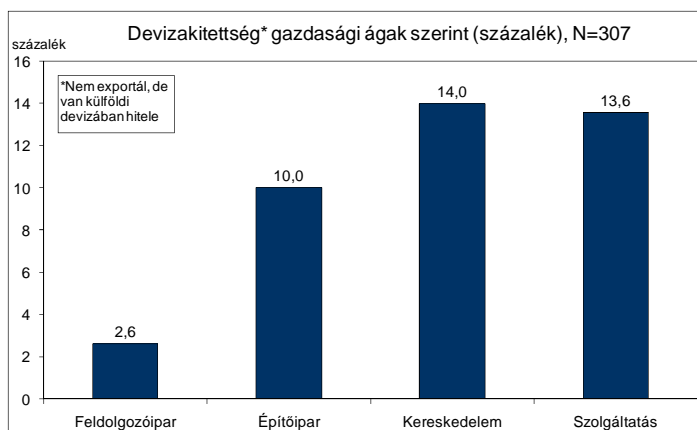
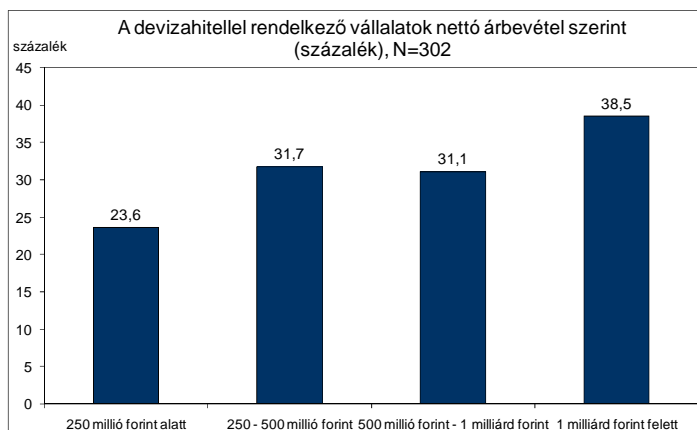
hogyan az éves árbevétel nő a devizában történő eladósodottság előfordulási aránya: a 250 millió forint alatti árbevételű vállalatok 24%-a, az egy milliárd forint feletti árbevételűeknek pedig 39%-a számolt be devizában felvett bankhitelről.

Devizakitettség

Definíciónk szerint a devizakitettség azon vállalatok esetében áll fenn, melyek rendelkeznek külföldi devizában felvett bankhitellel, de nem exportálnak. Ez mindössze a megkérdezett cégek 9,3%-ára igaz, ami a vállalatok eddigi óvatos pénzügyi magatartásának a jele. A devizabevétellel nem rendelkező vállalatok jellemzően nem vettek fel devizahiteleket, nem vállalták az ezzel kapcsolatos árfolyamkockázatot. Tovább árnyalja a képet, hogy leggyakrabban az 1 milliárd forint feletti árbevételű, részben, vagy teljes egészében külföldi tulajdonban levő cégek jeleztek devizakitettséget, és esetükben feltételezhető, hogy külföldi tulajdonosaik valamilyen más forrásból rendelkeznek bizonyos devizabevételekkel. Gazdasági ágak szerinti bontásban leggyakrabban a kereskedelem, illetve a szolgáltatások területén működő cégeknél fordul elő, hogy devizahitelt vesznek fel, de nem exportálnak. A devizakitettségről beszámoló cégek többsége értékesítésének csökkenését jelezte az elmúlt 6 hónapra vonatkozóan, általában nem terveznek beruházást a következő fél év során, és döntő többségük arra számít, hogy alkalmazottainak átlagos bruttó bére 2009-ben stagnálni fog.

Pénzügyi fegyelem

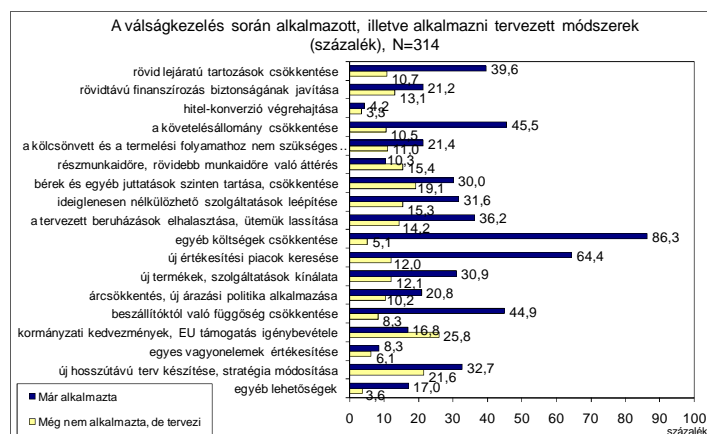
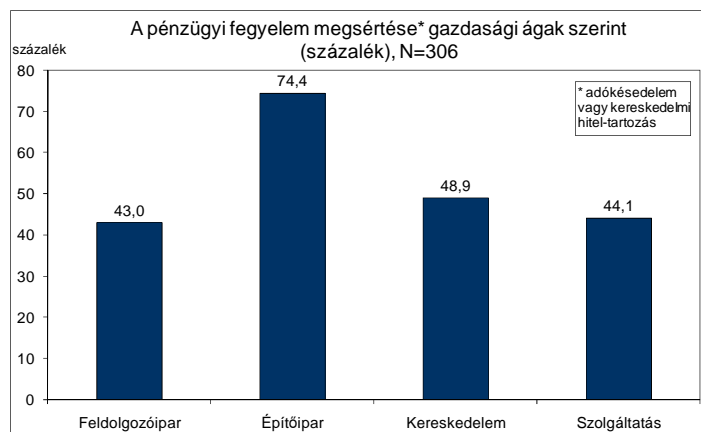
Vizsgálatunkban akkor értékeltük egy vállalat pénzügyi fegyelmét jónak, ha nem fordult elő vele az elmúlt fél évben, hogy tartozott üzleti partnereinek, vagy nem fizette be a tevékenységéhez kapcsolódó adókat, vagy társadalombiztosítási járulékot. A megkérdezett vállalatok válaszai alapján összességében elmondható, hogy legnagyobb arányban a kisebb méretű, a nyugat-magyarországi székhelyű, az értékesítésük felénél kevesebbet exportáló, a tisztán magyar tulajdonban levő, az alacsony árbevételű, valamint az építőiparban tevékenykedő vállalatok körében fordul elő, hogy üzleti partnereiknek vagy az államnak késve fizetnek. Nem meglepő, hogy a rosszabb helyzetű és kedvezőtlenebb kilátásokkal rendelkező vállalatok gyakrabban tartoznak üzleti partnereiknek, és gyakrabban késnek az adófizetéssel, mint a jobb helyzetű cégek. Az viszont figyelemre méltó, hogy a következő hat hónapra vonatkozó belföldi értékesítési várakozások terén a csökkenést és a növekvést várók körében is a gyenge pénzügyi fegyelmű vállalatok aránya magasabb. A jó fizetési fegyelmű vállalatok jellemzően növekvő, vagy legalább változatlan létszámot jeleznek a következő félfévre, szemben a tartozásokkal bírókkal. A banki hitel közvetlenül és közvetve is rontja a vállalatok fizetési

fegyelmét: a banki hitellel rendelkező vállalatok között több, mint két és félszer gyakrabban találunk olyanokat, amelyek az elmúlt hat hónapban megszegték a pénzügyi feyelmet, mint a kérdésés időpontjában banki hitellel nem rendelkezők között. Ezen belül az építőipari cégek több mint ötször gyakrabban sértik meg a pénzügyi feyelmet, mint a feldolgozóipari vállalatok, ami összefügghet az építőipar immáron harmadik éve tartó konjunkturális lejtmenetével, a vállalati tartalékok elfogyásával, valamint a megrendelőik között jelentős arányt képviselő állami cégek és intézmények rossz fizetési feyelmével. A vállalatok fizetési feyelme természetesen a foglalkoztatási kilátásaikkal is összefügg: azoknak a vállalkozásoknak a körében, amelyek alkalmazottai átlagos bruttó bérét 2009-ben várhatóan növelni fogják, 83%-kal kisebb annak az esélye, hogy a vállalat megsértette a pénzügyi feyelmet az elmúlt fél évben legalább egyszer, mint a csökkenő béreket jelző vállalatok körében.

Válságkezelő lépések

A megkérdezett vállalatok legnagyobb arányban kiadáscsökkentő eszközöket alkalmaztak a válság hatásainak enyhítésére: az általános költségcsökkentés mellett 36%-uk elhalasztotta tervezett beruházásait, közel egyharmaduk nem emelte vagy csökkentette alkalmazottainak bérét, és hasonló arányt tesznek ki azok a cégek, amelyek már leépítettek bizonyos – átmenetileg nélkülözhetőnek tűnő – szolgáltatásokat. Azon vállalatok közül, amelyek eddig elkerülték ezeket a kiadáscsökkentő elemeket, további 20% készül bércsökkentésre, miközben a beruházások elhalasztásával, illetve a külső szolgáltatások lemondásával mintegy 15%-uk számol. A kiadások visszafogása teljesen általános, lényegében valamennyi ágazatra, régióra, kisebb és nagyobb, exportáló vagy zömmel a belföldi piactól függő vállalatra jellemző. Emellett a megkérdezett cégek közel négyötöde erőfeszítéseket tett saját piaci pozíciójának javítására, kétharmaduk likviditási helyzetét igyekezett stabilizálni, majdnem felük pedig egyéb válságkezelő intézkedéseket hozott. A likviditás javításának legfontosabb eleme a követelésállomány csökkentése volt: a megkérdezett cégek 45%-a már élt ezzel az eszközzel, további 10% pedig tervezi ezt, de hasonlóan jellemző a rövid lejáratú tartozások csökkentése is. A devizahitelek forinthitelre történő konverzióját a vállalatok jellemzően nem tervezik.

Makrogazdasági tendenciák: pozitív jelek a világ és Magyarország gazdaságában

A világgazdaságra vonatkozó legfrissebb adatok vegyes képet mutatnak, de az elmúlt hónapok recessziója után már egyre több területről érkeznek bizakodó előrejelzések, melyek a gazdaság fellendülésének irányába mutatnak.

Az amerikai jegybankelnök nyilatkozata szerint a pénzügyi problémák enyhülése ellenére az amerikai gazdaság várhatóan csak 2010-ben térhet vissza a növekedési pályára a munkanélküliség további várható emelkedése miatt. A philadelphiai központi bank júliusi vállalati felmérése szerint a gazdasági visszaesés üteme enyhült az év első feléhez képest. A következő fél évre vonatkozóan a megkérdezett vállalatok többsége fellendülésre számít.

A német pénzügyminisztérium júliusi jelentése szerint a német gazdaság hamarosan túljut a recesszió legnehezebb szakaszán, mivel az adatok szerint Németországban a gazdasági visszaesés üteme az utóbbi időben jelentősen lassult.

A pekingi statisztikai hivatal júliusi közleménye szerint 2009 második negyedében a kínai GDP 7,9 százalékkal volt magasabb az egy évvel korábbinál, mely adat magasabb a második negyedévre vártnál (7,5 százalék). Az elemzők szerint elindult a kínai gazdaság állami forrásokból táplálkozó expanziója, mely növeli a globális recesszió leküzdésének esélyét.

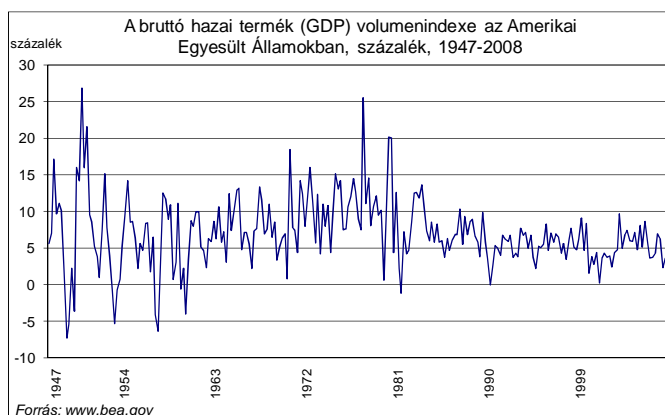
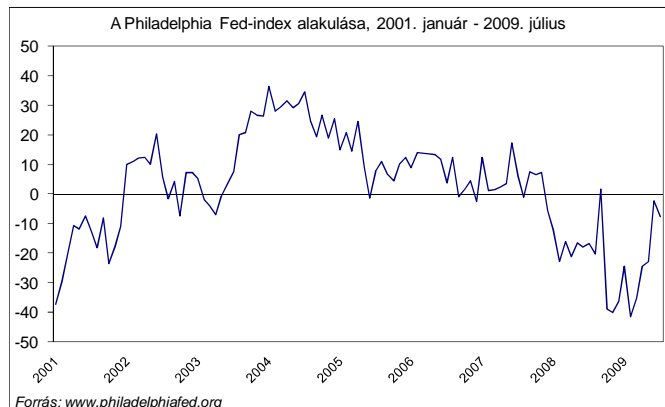
A GKI Gazdaságkutató Zrt. júniusi felmérése szerint a magyar üzleti szféra és a fogyasztók várakozása egyaránt javult. A GKI konjunktúraindexe második hónapja emelkedett és elérte idei legkedvezőbb – bár továbbra is nagyon pesszimista – értékét.

Az Amerikai Egyesült Államok

Ben Bernanke, az amerikai jegybank (Fed) elnöke július közepén azt nyilatkozta, hogy bár a pénzügyi problémák enyhültek, az amerikai gazdaság csak 2010-ben térhet vissza a növekedési pályára, mivel a munkanélküliség további emelkedése várható (júniusban 9,5 százalékos volt a munkanélküliségi ráta az USA-ban). A bizonytalan munkaerő-piaci kilátások, a hatalmas vagyonvesztések és a szigorú hitelezési kondíciók miatt a háztartások költségei hajlandósága jelentősen visszaesett, ami miatt csak kisebb mértékű gazdaságélénkülésre lehet számítani 2009 második felét tekintve.

A philadelphiai központi bank júliusi vállalati felmérése szerint a Pennsylvania, New Jersey és Delaware államok által alkotott régióban a gazdasági visszaesés folytatódott, de enyhébb ütemben, mint az év első felében. A vállalatok továbbra is foglalkoztatottaik számának, illetve a ledolgozott munkaórák számának csökkenéséről számoltak be. Bár a nyersanyagárak stabilizálódni látszanak, a megkérdezett cégek negyede csökkentette árait. A következő hat hónapra vonatkozóan a vállalkozások többsége fellendülésre számít. A felmérés adatai már harmadik hónapja azt mutatják, hogy a foglalkoztatotti létszámuk növelését tervező vállalatok száma meghaladja a csökkentést prognosztizálókat számát.

Forrás: portfolio.hu, www.philadelphiafed.org

Németország

A német pénzügyminisztérium július havi jelentése szerint a fő mutatók arra vallanak, hogy a német gazdaság hamarosan túljut a visszaesés legnehezebb szakaszán. A minisztérium elemzői úgy látják, Németországban a gazdasági visszaesés üteme az utóbbi időben szemlátomást lelassult: a gazdaság második negyedévi teljesítménye jobb volt a vártnál. Számos mutató azt mutatja, hogy egyes gazdasági ágazatokban a hanyatlás talán már meg is állt. A korábbi évek fellendülésének idején a csökkenő lakossági fogyasztás lassító, visszahúzó erő volt, de most – hála az alacsonyabb energiaáraknak – a lakossági fogyasztás támogatta a német gazdaságot 2009 második negyedévében. Erre azért volt különösen nagy szükség, mert a korábbi húzóerők – a vállalati beruházások és az export – kiestek. Ez meglátszik azon is, hogy júniusban a társasági adóbefizetések 53,8 százalékkal, a jövedelemadó-befizetések pedig 5,2 százalékkal maradtak el a 2008 júniusi adattól. A munkanélküliségre vonatkozó kilátásokat továbbra is aggasztónak vélik a minisztériumban.

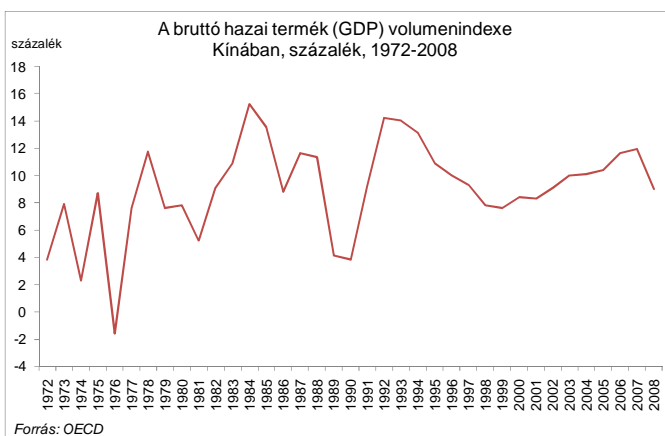
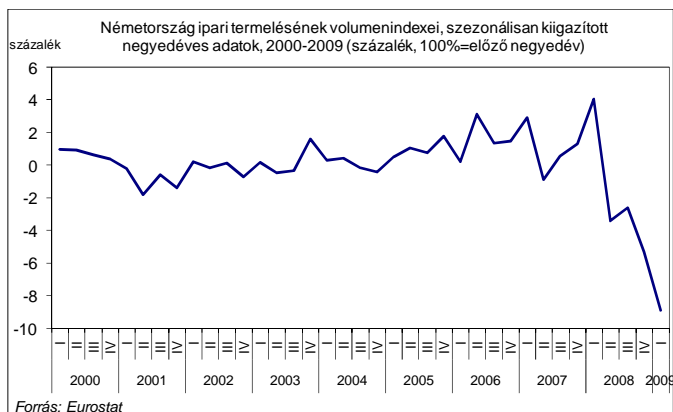
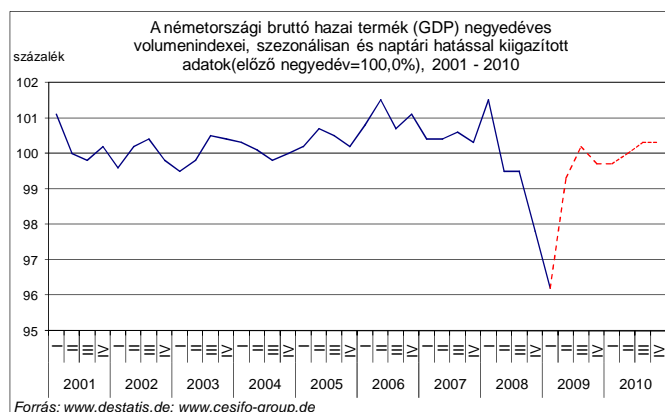
Forrás: vg.hu

Kína

A pekingi statisztikai hivatal július közepén kiadott közleménye szerint 2009 második negyedévében a kínai GDP 7,9 százalékkal volt magasabb az egy évvel korábinál. Ez nemcsak a január és március között mért 6,1 százalékos növekedésnél magasabb, hanem a második negyedévre várt 7,5 százaléknál is. Az adatok arra utalnak, hogy elindult a kínai gazdaság állami forrásokból táplálkozó expanziója, mely a globális recesszió leküzdésének esélyét is növeli.

A kedvező adat hatására a nyugati bankok sorra jelentették be a kínai gazdaság ideji növekedésére vonatkozó prognózisaik emelését. Az ING 7,5-ről 8,3 százalékra emelte előrejelzését, és ugyanennyit vár a Goldman Sachs is. A kínai statisztikai hivatal egyelőre 8 százalékos növekedést vár 2009 egészére. A pekingi központi bank a harmadik negyedévre 8, a negyedikre pedig 9 százalékos emelkedést jelez előre. Ez messze a legmagasabb növekedési ütem lenne a meghatározó gazdasági hatalmak között.

A GDP-növekedés gyors megugrásában kulcsszerepet játszott a tőkeberuházások emelkedése. Kína városi körzeteiben az állóeszköz-beruházások értéke az első fél évben egyharmadával volt magasabb, mint 2008 hasonló időszakában, köszönhetően annak, hogy a – jórészt állami tulajdonú – bankszektor hat hónap alatt másfélszer annyi hitelt helyezett ki, mint 2008 egészében. A forrásokat a tavaly októberben bejelentett 4000 milliárd jüan (585 milliárd dollár) értékű kormányzati élénkítő csomag teremtette meg. A beruházások volumenének növekedése és a lakossági fogyasztás stabil emelkedése bőven ellensúlyozta a nettó export 2,9 százalékos visszaesését. Az ipar gyakorlatilag minden ágában tapasztalható a fellendülés, és az

ingatlanszektor is az élénkülés jeleit mutatja. A sanghaji tőzsde január óta 75 százalékkal erősödött.

Forrás: vg.hu

Magyarország

A magyar gazdaság 2009 első negyedéves teljesítményét alapvetően a világgazdasági recesszió, valamint a belső kiadáscsökkentő és az egyensúly javítását célzó intézkedések határozták meg. A bruttó hazai termék az év első negyedévében 6,7%-kal csökkent, a visszaesés fő oka az ipari teljesítmény és a külkereskedelmi forgalom nagyarányú csökkenése volt.

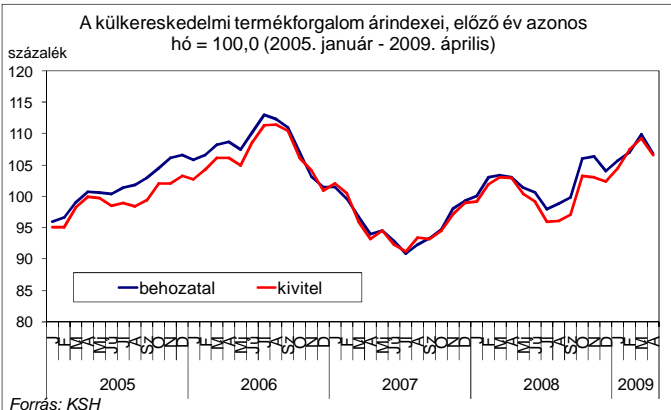
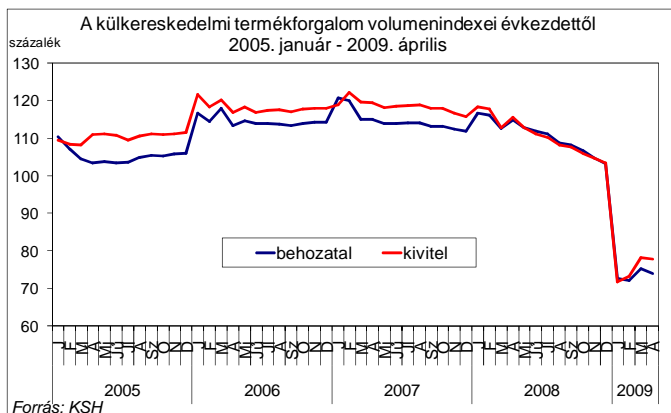
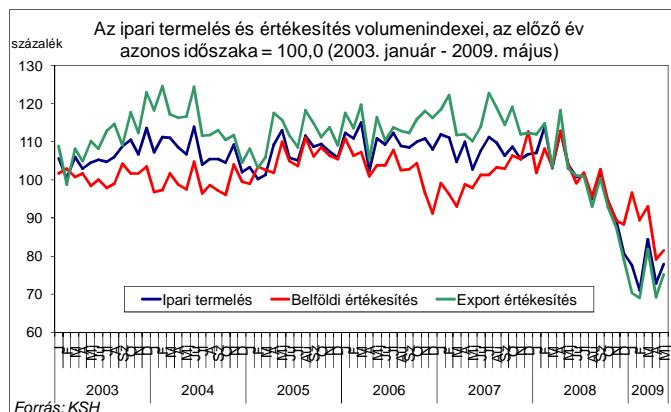
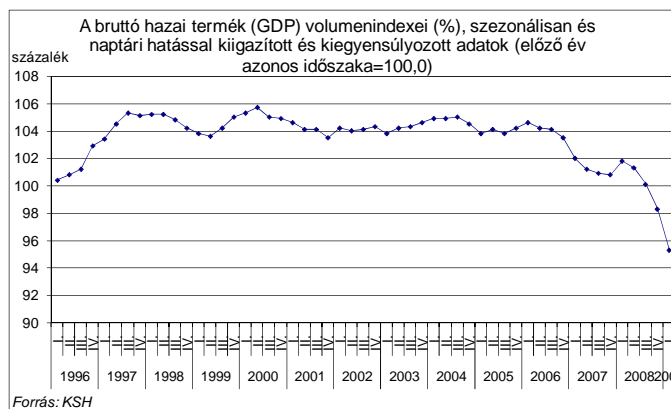
Az ipar teljesítménye az év első öt hónapjában 23,3%-kal maradt el az előző év azonos időszakának kibocsátásától, mely visszaesés elsősorban az exportkereslet szűkülése miatt következett be. Az ipari exportértékesítés volumene január-májusban 26,9 %-kal, ezen belül májusban 24,8%-kal esett vissza, a belföldi értékesítés pedig az év első öt hónapjában 11,7%-kal, ezen belül májusban 18,5%-kal csökkent. Az építőipar termelése január-májusban 6,9%-kal, ezen belül májusban 10,1%-kal maradt el az előző év azonos időszakától. A kiskereskedelmi forgalom volumene 2009 első öt hónapjában 3,6%-kal, ezen belül májusban 4,2%-kal volt kevesebb, mint 2008 azonos időszakában.

A külkereskedelmi termékforgalomban májusban a kivitel euróértéke 24%-kal, a behozatalé 32%-kal volt kevesebb, mint az előző év azonos hónapjában. A külkereskedelmi mérleg májusban 480 millió euró aktívumot ért el, ami az egyenleg 510 millió eurós javulását jelenti az előző év azonos hónapjához képest. A január-májusi időszak egészében 26%-os volt az export és 31%-os az import euróértékének csökkenése. A külkereskedelmi forgalom forintárszintje január-áprilisban az exportban 7,0%-kal, az importban 7,3%-kal emelkedett, így a cserearány gyakorlatilag nem változott.

2009 első negyedévében a 15–64 éves korosztályban a foglalkoztatottak száma 3 millió 748 ezer fő volt, ami az egy évvel korábbitól 79 ezerrel, 2,1%-kal maradt el. A foglalkoztatási ráta az elmúlt egy évben 1 százalékponttal, 55,3%-ra csökkent. A munkanélküliek létszáma a 15–64 éves népességben belül 409 ezer főt tett ki, az előző évhez képest jelentősen, 88 ezerrel (27%) növekedett. A munkanélküliségi ráta egy év alatt 7,8%-ról 9,8%-ra emelkedett. Az álláskereső számának jelentős növekedésével a munkanélküliek között emelkedett a férfiak és a 15–24 éves fiatalok aránya, miközben csökkent a munkanélküliség átlagos időtartama és a tartósan, legalább egy éve állást keresők aránya.

2009. január-májusban a bruttó átlagkereset 197 500 forintot, a nettó átlagkereset 121 400 forintot tett ki. A bruttó és a nettó átlagkereset növekedési üteme egyaránt elmaradt az egy évvel korábbitól, előbbi 1,4%-kal, utóbbi 1,0%-kal emelkedett.

Forrás: KSH

Nemzetközi tendenciák

A müncheni Ifo gazdaságkutató intézet német iparra és kereskedelemre vonatkozó bizalmi indexének értéke 2009 júliusában ismét javult. A kedvező eredmény annak köszönhető, hogy a megkérdezett vállalatvezetők kevésbé elégedetlenek jelenlegi üzleti helyzetükkel, mint júniusban, és a következő fél évre vonatkozó üzleti kilátásaik is javultak. Az Ifo elemzői úgy vélik, eredményeik arra utalnak, hogy a német gazdaság nemsokára növekedési pályára állhat.

A francia statisztikai hivatal (INSEE) legfrissebb, júliusi adatfelvételének eredményei szerint a francia ipari konjunktúra helyzete enyhén javult. Az INSEE üzleti bizalmi indexe már a negyedik egymást követő hónapban emelkedett, és fokozatosan eltávolodott áprilisi mélypontjától. A francia elemzők pozitív fordulatra számítanak a közeljövő konjunkturális helyzetét tekintve.

Az európai járműipari szövetség (ACEA) júniusra vonatkozó adatai szerint 2,4 százalékkal több személyautót adtak el az Európai Unióban, mint egy évvel korábban. A régi uniós tagországokban (EU 15) volt a legerősebb növekedés, régióink autógyárait viszont továbbra is sújtja a recesszió.

Az Európai Unió gazdasága

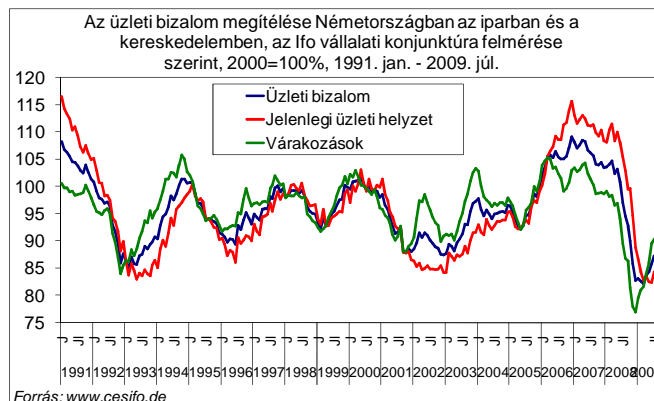
A müncheni Ifo gazdaságkutató intézet német iparra és kereskedelemre vonatkozó bizalmi indexe 2009 júliusában újfent emelkedett. A megkérdezett vállalatvezetők már nem annyira elégedetlenek jelenlegi üzleti helyzetükkel, mint a megelőző hónapban, és a következő fél évre vonatkozó üzleti kilátásaik is javultak. A német szakértők úgy látják, hogy a gazdaság nemsokára növekedési pályára állhat.

Az ipari vállalkozások körében az üzleti bizalom nőtt júliusban. A cégek valamivel jobb üzleti helyzetről számoltak be, mint a megelőző hónapban. A következő fél évre vonatkozó becslések is pozitívabb képet mutatnak, mint júniusban. A megkérdezettek exportra vonatkozó szkepticizmusa tovább gyengült. A kapacitáskihasználtság nem csökkent tovább tavasz óta, de az átlagos kapacitáskihasználtsági ráta még mindig jóval hosszú távú átlaga alatt van. Az ipari vállalkozások alkalmazotti létszámra vonatkozó tervei alig változtak június óta, így továbbra is létszámcsökkentésre irányulnak.

A nagykereskedelemben a bizalmi index értéke emelkedést mutatott. A válaszadók kevésbé elégedetlenek jelenlegi üzleti helyzetükkel, mint az előző hónapban, és a következő hat hónapra vonatkozó várakozásaik pesszimizmusa is enyhült. A kiskereskedelemmel foglalkozó vállalatok vezetői jóval kedvezőbb üzleti helyzetről számoltak be, mint júniusban, átlagos minőségük már a „kielégítő” szinthez közeli. A következő fél évre vonatkozó kilátásaik viszont némileg romlottak júniushoz képest, emiatt a kiskereskedelemmel foglalkozó cégek körében enyhén csökkent a bizalmi index értéke.

Az építőipar területén működő vállalatok körében némileg javult az üzleti bizalom. Jelenlegi üzleti helyzetükkel kevésbé elégedetlenek, mint az elmúlt hónapban, és a közeljövőre vonatkozó borúlátásuk is enyhült.

Forrás: Ifo (<http://www.cesifo-group.de>)

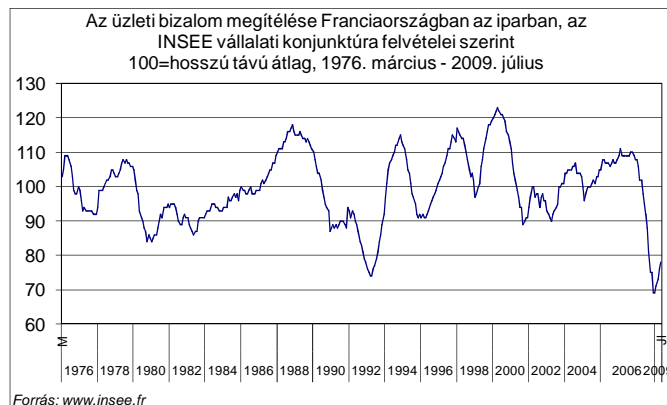

A francia statisztikai hivatal (INSEE) felmérése alapján a júliusban megkérdezett vállalatvezetők véleménye szerint a francia ipari konjunktúra helyzete enyhén javult. Az INSEE üzleti bizalmi indexének értéke már a negyedik egymást követő hónapban mutat emelkedést, és fokozatosan eltávolodik az áprilisi mélyponttól. Az elemzők az indikátor alapján kedvező fordulatra számítanak a közeljövő konjunkturális helyzetét tekintve. Az ipari vállalatok vezetői úgy látják, kibocsátásuk csökkenésének üteme kissé enyhült júliusban. A késztermék-készletek volumene újfent csökkent, és a vállalatvezetők megítélése szerint hosszú távú átlagos értéke alá került. Ugyanakkor a megkérdezettek úgy vélik, hogy hazai és külföldi megrendeléseik még mindig csak igen kis mértékben bővültek. A vállalatvezetők egyéni prognózisa nem változott júniushoz képest: úgy látják, kibocsátásuk csökkenése a következő hónapokban is folytatódni fog, de várakozásaik szerint lassuló ütemben. Az általános kilátásokat jellemző index – mely a válaszadók általános ipari aktivitásra vonatkozó véleményét tükrözi – még mindig a gazdaság gyengülésének irányába mutat.

Forrás: INSEE (<http://www.insee.fr>)

Az európai járműipari szövetség (ACEA) júliusban publikált adatai szerint júniusban 2,4 százalékkal több személyautó kelt el az Európai Unióban, mint egy évvel korábban. 14 hónap óta először haladta meg a forgalomba helyezett személyautók száma a megelőző év azonos hónapjának adatait. (Azt azonban meg kell jegyezni, hogy bár az 1,4 millió darabos értékesítés több a 2008. júniusában eladott mennyiségnél, abban a hónapban éppen 7,9 százalékos volt a forgalom elmaradása a 2007. júniusi értékesítési szinttől.) A régi uniós tagországok mutatják a legerősebb növekedést: az EU 15-ben a forgalom 5,3 százalékkal, 1,35 millió darabra emelkedett, mely annak köszönhető, hogy 13 uniós tagországban kormányprogram született a régi autók cseréjének támogatására. Régiókat azonban továbbra is sújtja a recesszió: az új uniós tagországok piacán még júniusban is 25 százalékkal kevesebb személyautót adtak el, mint egy évvel ezelőtt. Csupán Csehországban és Szlovákiában bővült a forgalom (18, illetve 57 százalékkal), mely mögött az államilag támogatott autócseré-program áll.

Forrás: vg.hu

*Publikáció esetén kérjük, hogy elemzésünkre az
alábbiak szerint hivatkozzon:*

*MKIK GVI: Gazdasági Havi Tájékoztató,
2009 / július, Budapest,
2009-07-30*